

[Formanden]

»Hvilke oplysninger kan ministeren give vedrørende afvikling af brugen af asbest samt retningslinjer for arbejdsmiljø vedrørende arbejde med asbest i eksisterende bygninger m.v. og måling af asbestforekomster i arbejdsmiljøet?«

(Forespørgsel nr. F 25).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Thoft (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Bortfald af befordringsfradrag ved frirejser).

(Lovforslag nr. L 197).

Jeg henviser i øvrigt til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Poulsgaard (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om radio-transmission af Folketingets forhandlinger.

(Beslutningsforslag nr. B 139).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Estrup (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk overskudsdeling, medeje og medbestemmelse.

(Beslutningsforslag nr. B 138).

Det Radikale Venstre finder, at Folketinget allerede i denne samling bør vedtage principper, som kan danne basis for lovgivning om medeje og obligatorisk overskudsdeling på private virksomheder og – som konsekvens heraf – for initiativer, der sikrer offentligt ansatte tilsvarende opsparringsmuligheder (»investeringssløn») og medbestemmelse.

I folketingsåret 1978–79 fremsatte Det Radikale Venstre første gang forslag til folketingsbeslutning om medeje for de ansatte. Forslaget er senere genfremsat flere gange, senest i foråret 1981, men har som andre initiativer i Folketinget omkring obligatorisk

overskudsdeling ikke kunnet samle politisk flertal.

Forslaget er stadig udtryk for, hvordan Det Radikale Venstre forestiller sig en medejeordning udformet i praksis. Men naturligvis er der mere end én brugbar løsning, når det drejer sig om enkelthederne i en sådan ordning. For at forhindre, at debatten om medeje kommer til at kredse om teknik og mindre væsentlige detaljer, eksempelvis reglerne for opgørelse og deling af virksomhedsoverskud, har Det Radikale Venstre derfor afstået fra at genfremsætte sit oprindelige forslag. Dette er alene optrykt som bilag i den senest fremsatte udgave (B 57, Folketingsåret 1980–81). I stedet er der i nærværende forslag lagt vægt på at klargøre og præcisere de principper, som udgør fundamentet for en radikal medejemodell.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der i hvert tilfælde er tre tungtvejende grunde til, at Folketinget snarest bør fastlægge principperne for en lovgivning om medeje.

For det første bliver det stadig mere nødvendigt, at der skabes nye samarbejdsformer mellem ledelse og ansatte på den enkelte virksomhed. Kunstige ideologiske barrierer mellem ledelse og ansatte må nedbrydes, og beslutningsprocessen må demokratiseres. Ikke mindst i lyset af den hastige teknologiske udvikling er det afgørende, at de ansattes engagement i og medansvar for deres egen arbejdsplads styrkes.

For det andet er det af afgørende betydning, at det meget lave opsparingsniveau i det danske samfund øges væsentligt i de kommende år. Gennem en øget lønmodtageropsparing kan de ansatte bidrage til fremskaffelsen af den risikovillige kapital, som er en forudsætning for at bevare eksisterende arbejdspladser og for at finansiere investeringer i nye.

Endelig kræver – for det tredje – løsningsen af dansk økonomis balanceproblemer, at der i en lang årrække føres en stram indkomstpolitik. Det er ikke rimeligt – og det vil ikke i længden blive accepteret af lønmodtagerne – at indkomstpolitikken fører til økonomiske fordele, som ensidigt tilfalder virksomhedsejerne. Derfor er det nødvendigt, at de ansatte får del i den formuertilvækst, som indkomstpolitikken skaber grundlag for.

Med disse begrundelser er det nødvendigt at gennemføre medeje og obligatorisk over-

[Estrup]

skudsdeling i private virksomheder. Men nøjagtig de samme argumenter gælder, når det drejer sig om lønmodtagerne i den offentlige sektor og den hastige teknologiske udvikling på offentlige arbejdspladser. Derfor lægger forslagsstillerne vægt på, at der i takt med overskudsdeling på det private arbejdsmarked gives offentligt ansatte tilsvarende opsparringmuligheder («investeringsløn»), som bindes i investeringsforeninger, der gennem aktiekøb placerer opsparringen i det private erhvervsliv. Offentligt ansatte bliver på denne måde medejere af private virksomheder og påtager sig et medansvar for tilførslen af risikovillig kapital og sikring af arbejdspladser. Derudover må der gennem særlige initiativer sikres offentligt ansatte øget medbestemmelse på deres egen arbejdsplads.

Det Radikale Venstre har ikke ønsket, at Folketingets arbejde med et kommende lovforslag om medeje skal komplicere de forestående forhandlinger om nye overenskomster på arbejdsmarkedet. Derfor stiller man ikke umiddelbart krav om, at regeringen skal fremsætte lovforslag i den kommende folketingssamling. Spørgsmålet om det mest hensigtsmæssige tidspunkt for fremsættelse af lovforslag må imidlertid indgå i Folketingets forhandlinger om beslutningsforslaget.

Beslutningsforslaget er et åbent oplæg til forhandling for at virkeliggøre årtiers visioner om spredning af ejendomsretten og medbestemmelse på arbejdspladsen. Det er samtidig en understregning af de krav, som Det Radikale Venstre finder må opfyldes, for at medeje og medbestemmelse kan realiseres.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til boligministeren [om, hvilke nye boligpolitiske overvejelser og initiativer bolighvidbogsorganisationernes nye rapport, »Plads nok«, giver ministeren anledning til].

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/2 87).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets

samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til forsvarsministeren [om militærudgifterne i de kommende år].

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/2 87).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvilke oplysninger regeringen kan give om EF-samarbejdet, blandt andet i lyset af status for Europæisk Fælles Akt].

Af Ivar Nørgaard (S), Kent Kirk (KF), Bjørn Elmquist (V), Gade (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Bollmann (CD), Elisabeth Bruun Olesen (VS), Kofod-Svendsen (KRF) og Ove Jensen (FP).

(Forespørgslen anmeldt 10/2 87).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af indenrigsministeren (Enggaard).

(Fremsat 28/1 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.